

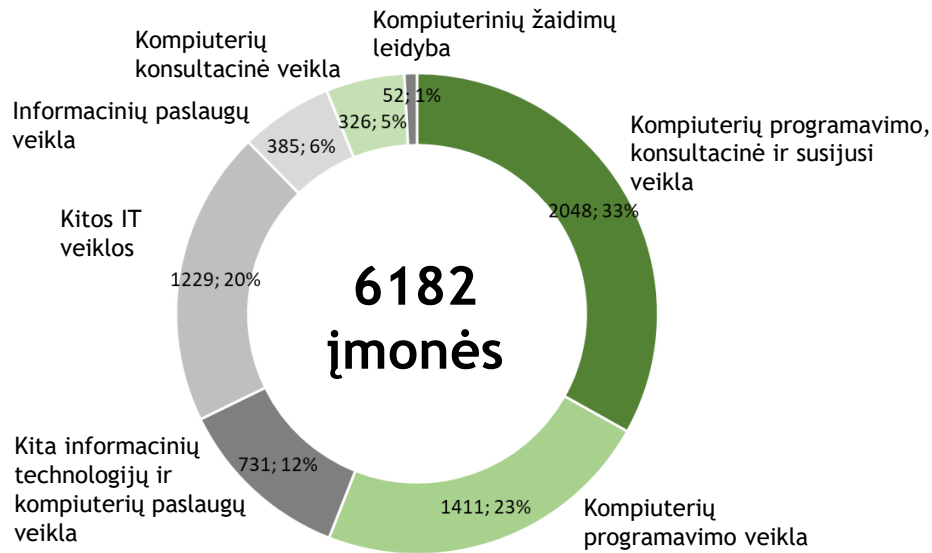
INFORMACINIŲ TECHNOLOGIJŲ SEKTORIAUS ĮMONIŲ ANALIZĖ

Motyvacija ir tikslai

Analizės motyvacija — didžiųjų mokesčių mokėtojų (DMM), vykdančių IT veiklą, kontrolės veiksmų metu **nustatyti veiklos modeliai, kai Lietuvos įmonėje sukuriamas IT produktas**, skirtas pardavimui, taip pat atliekamos kitos paslaugos, susiję su produkto vystymu, reklamavimu, **o produkto pardavimus vykdo ir pardavimo pajamas savo šalyje deklaruoja užsienio vienetas**. Tai sudaro palankias sąlygas mokesčių išvengimui, ypačiai pelno mokesčio.

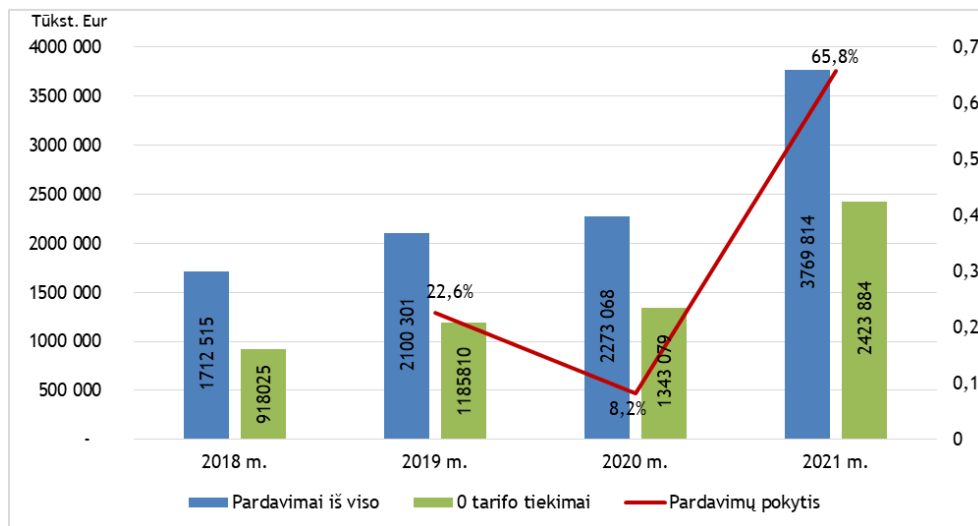
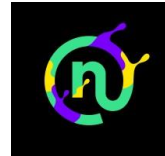
Analizės tikslas — atlikti IT sektoriaus įmonių veiklos analizę, siekiant **identifikuoti mokestines rizikas, ypačiai susijusias su tarptautinių veiklos modelių taikymu ir pelno mokesčio vengimu**. Panaudojant VMI duomenis, TP Catalyst, Orbis duomenų bazių bei klausimynų pagalba surinkus papildomai reikalingą informaciją iš mokesčių mokėtojų, **sudaryti galimai rizikingų įmonių sąrašus**.

IT sektorius – vienas sparčiausiai augančių šalies sektorių

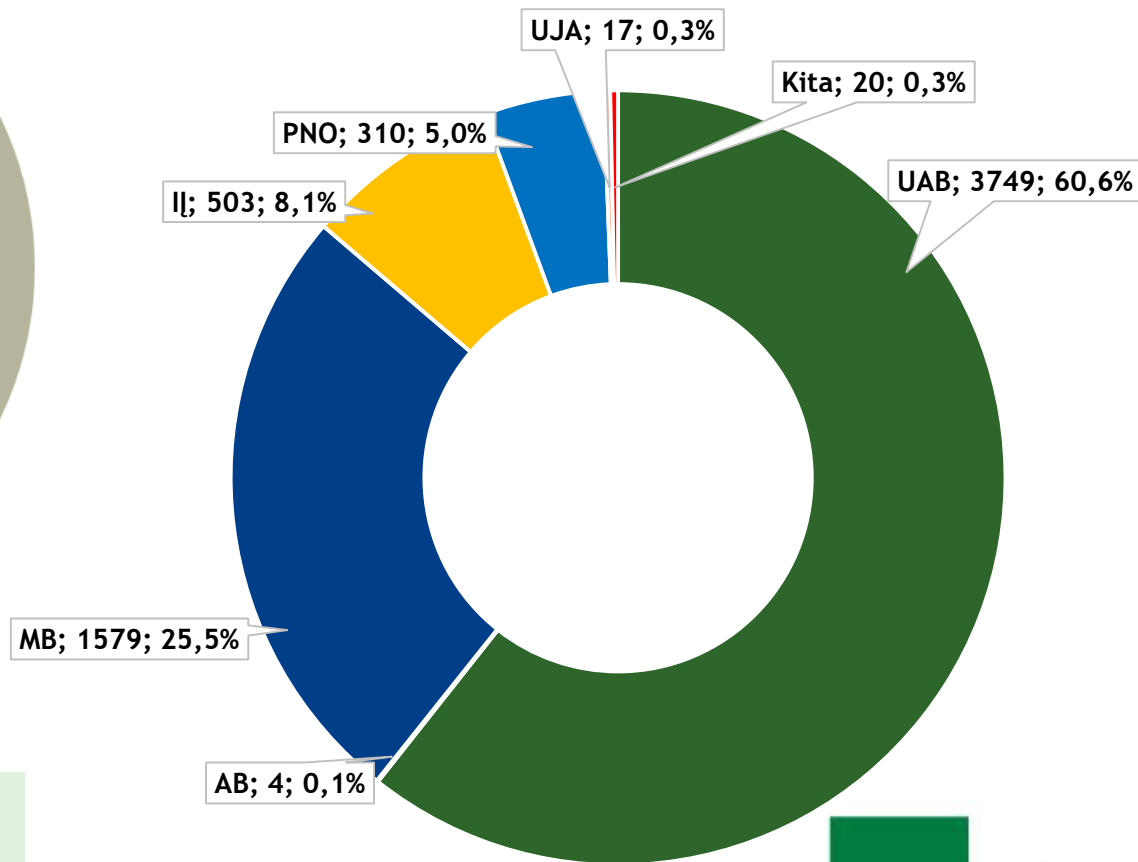
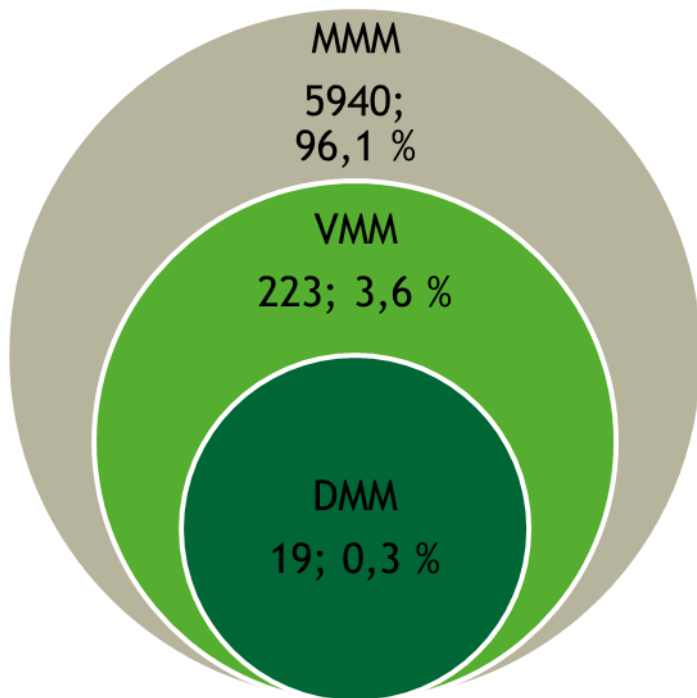
- 2020 m. įregistruotos 488 naujos IT įmonės, 2021 m. – 341
- 339 (5,5 %) IT įmonės – **startuoliai**
- pirmasis Lietuvos **vienaragis** - Vinted, antrasis - Tessonet global (UAB „Nord Security“) priklauso IT įmonių grupei

Vinted

- **apyvarta** (PLN204) 2020 m. - 2,82 mlrd. Eur, palyginti su 2019 m., **padidėjo 26,7%**
- **pardavimai** (PVMD) 2021 m., palyginti su 2020 m., **augo 65,8 proc.**
- darbuotojų skaičius 2021 m. - 34,3 tūkst., tai **4 tūkst. darbuotojų arba 13,2% daugiau** nei prieš metus

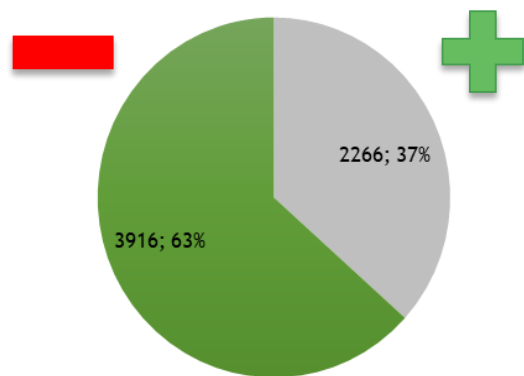
Mažos įmonės sudaro 96,1 % IT sektoriaus įmonių, pagal teisinę formą 60,6 % sudarė UAB ir 25,5 % – MB

2021 m. pabaigoje PVM mokėtojų registre įregistruota 3 640 arba 58,9 proc. IT įmonių

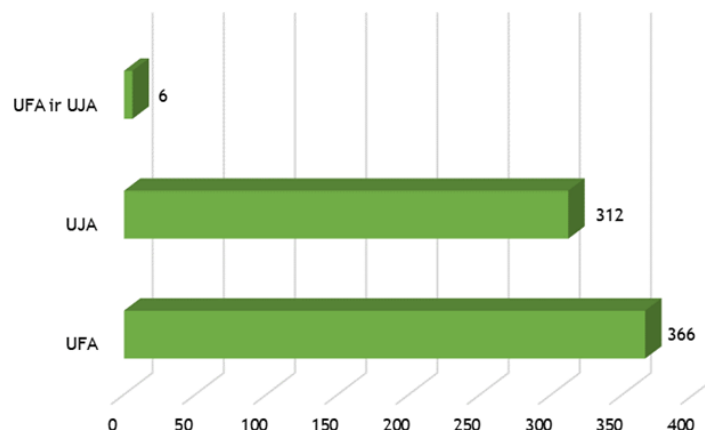
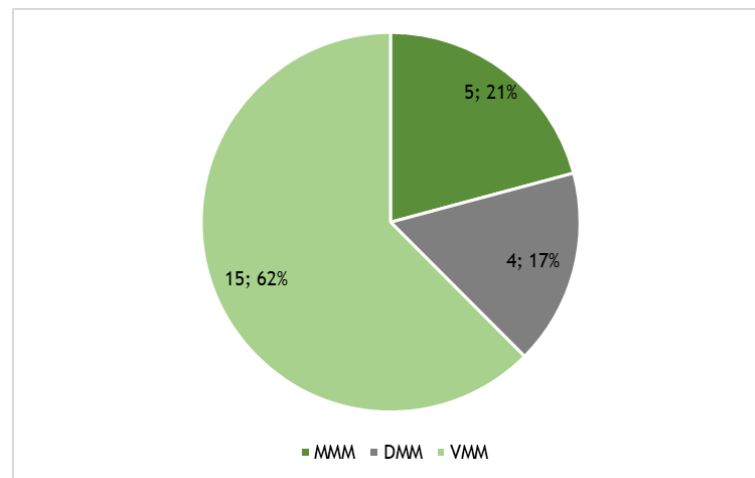
2 266 IT įmonės arba 37 % priklauso įmonių grupėms, 24 įmonės – tarptautinėms įmonių grupėms (DAC4 / CbC)

Įmonių grupėms priklausančios IT įmonės

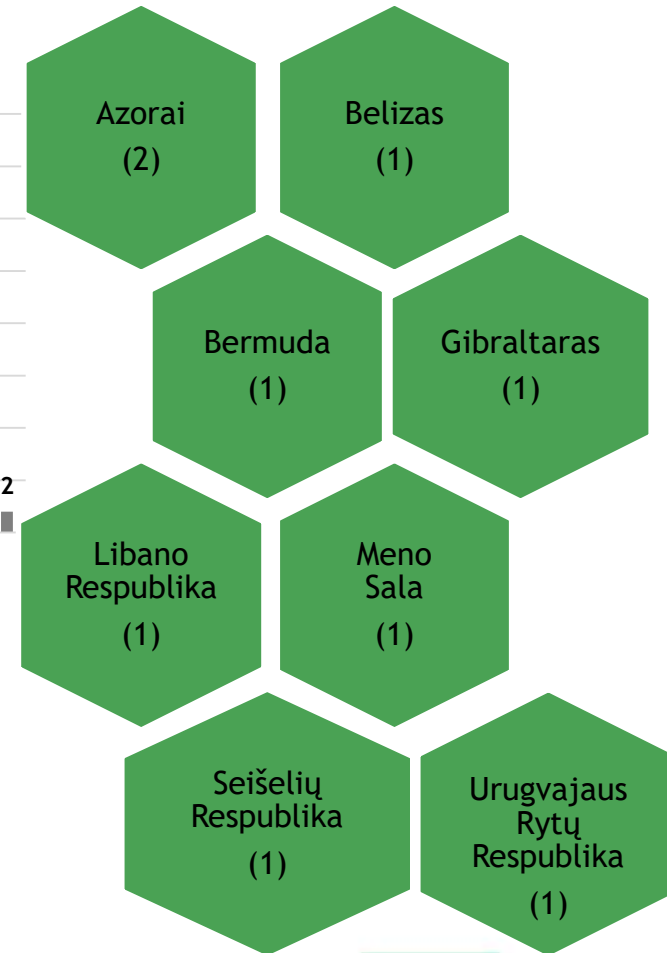
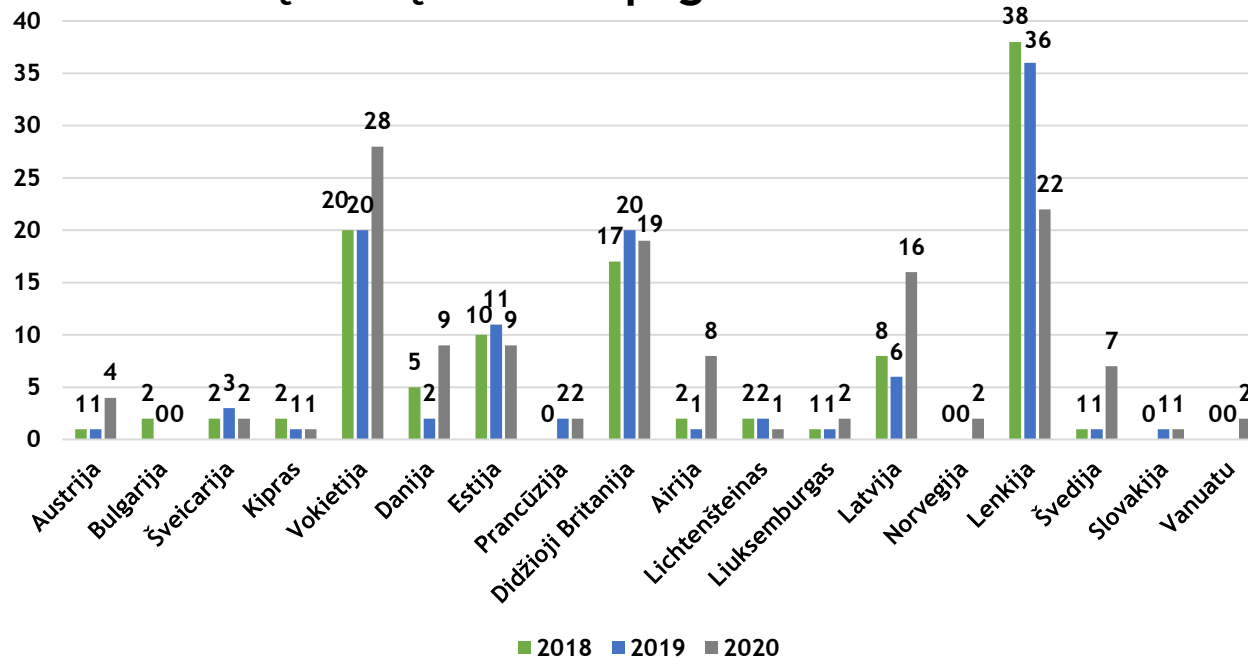
Užsienio JA ir FA valdo
684 IT įmonės arba 11 %

TĮG priklausančios IT įmonės pagal jų dydį

Turi sąskaitų tikslinėse teritorijose (DAC2 / CRS) ir priklauso įmonių grupėms, kuriose yra vienetų, registruotų tikslinėse teritorijose

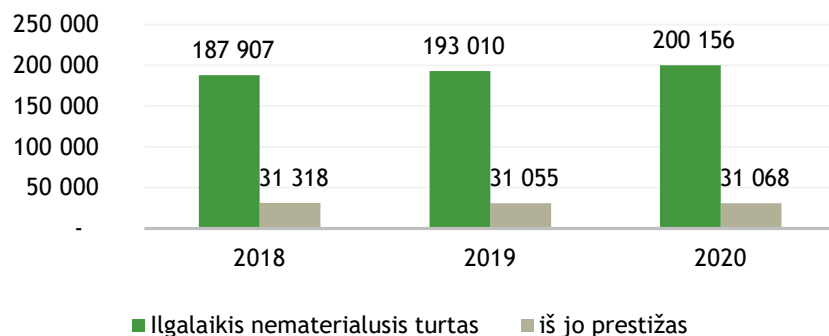
Užsienio sąskaitų skaičius pagal šalis

FAD duomenimis, IT įmonių ilgalaikio nematerialiojo turto suma kasmet didėjo, prestižas šioje sumoje sudarė 16 %

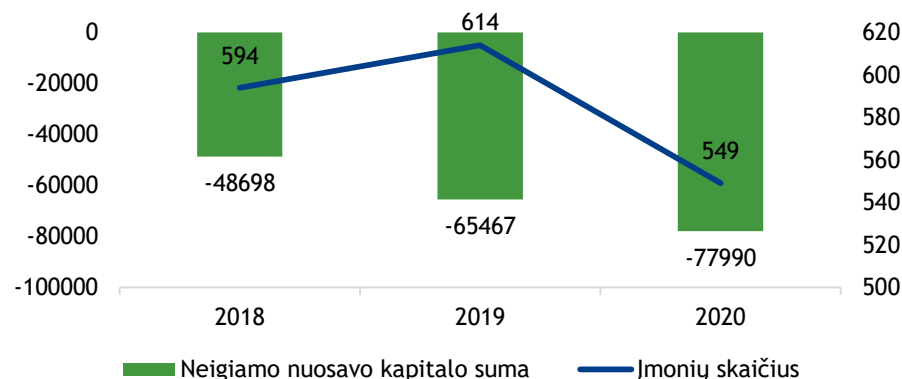
Neigiamą nuosavą kapitalą turinčių įmonių dalis – 10 %

IT įmonių 2018-2020 m. ilgalaikio nematerialiojo turto ir prestižo suma, tūkst. Eur

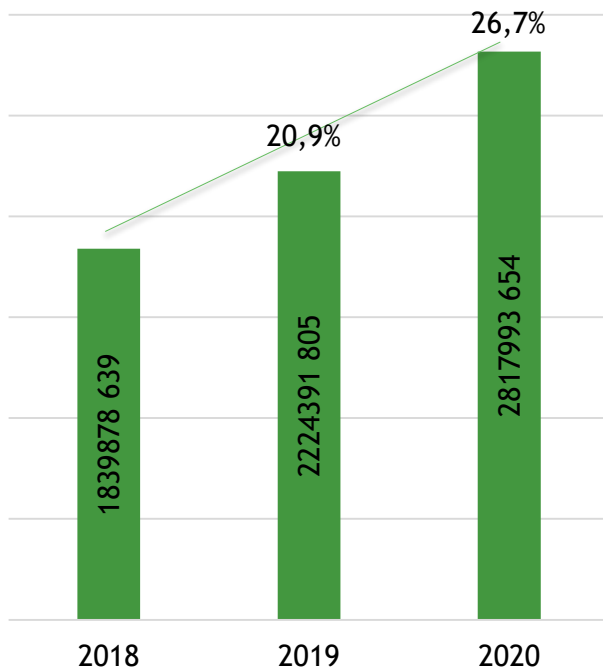
✓ Prestižą kasmet apskaitė tos pačios 8 įmonės

✓ Iš 594 įmonių, turėjusių neigiamą nuosavą kapitalą 2020 m., 177 įmonės arba 30% buvo įregistruotos 2018-2020 m.

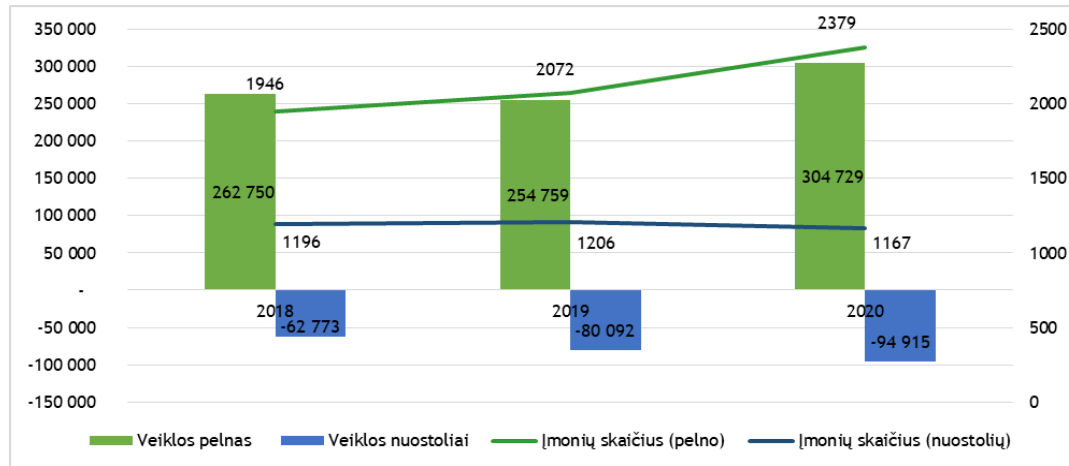

Metinių PM deklaracijų duomenimis, IT įmonių pajamos 2020 m. augo 26,7 %, pelningos įmonės sudarė 57 %, nuostolingos – 28 %, užsienio asmenų valdomos įmonės atitinkamai 52 % ir 29 %

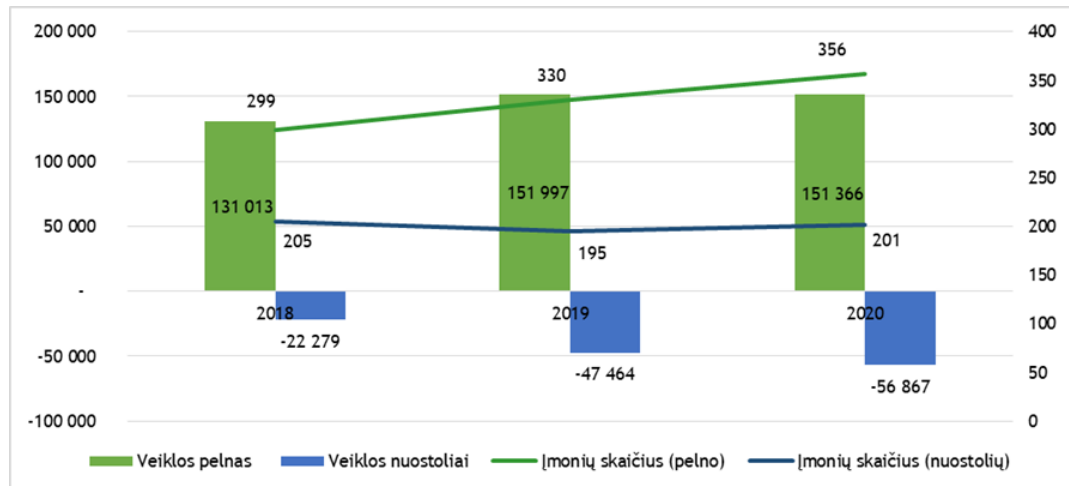
IT sektoriaus pajamos, tūkst. Eur

IT įmonių veiklos pelnas (nuostoliai), tūkst. Eur

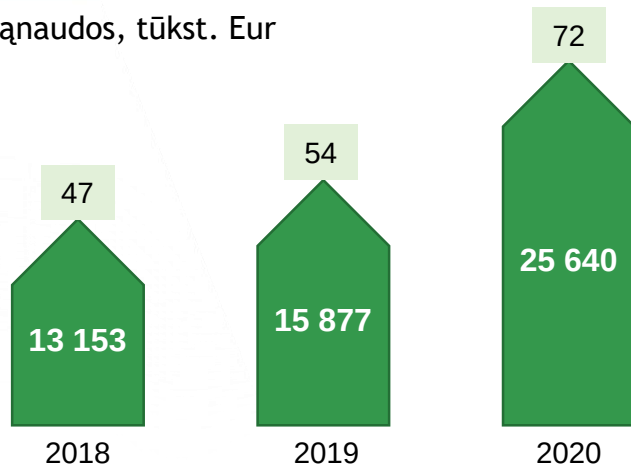

684 užsienio asmenų valdomų IT įmonių pelnas (nuostoliai)

Apmokestinamojo pelno sumažinimo dėl 2020 m. taikytų PM lengvatų bendra suma sudarė 107 mln. Eur, PM netekimai – apie 16 mln. Eur

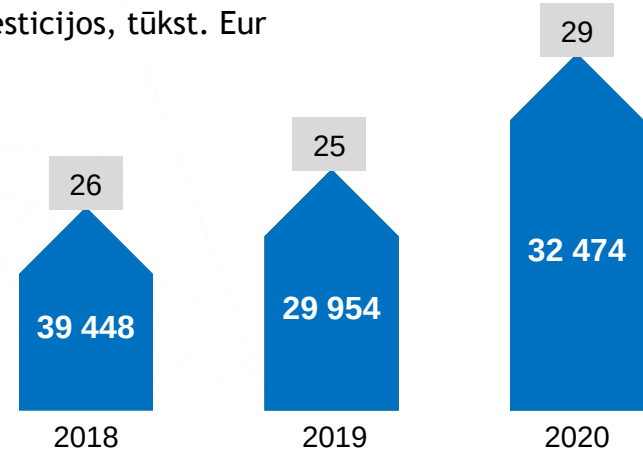
MTEP sąnaudos, tūkst. Eur

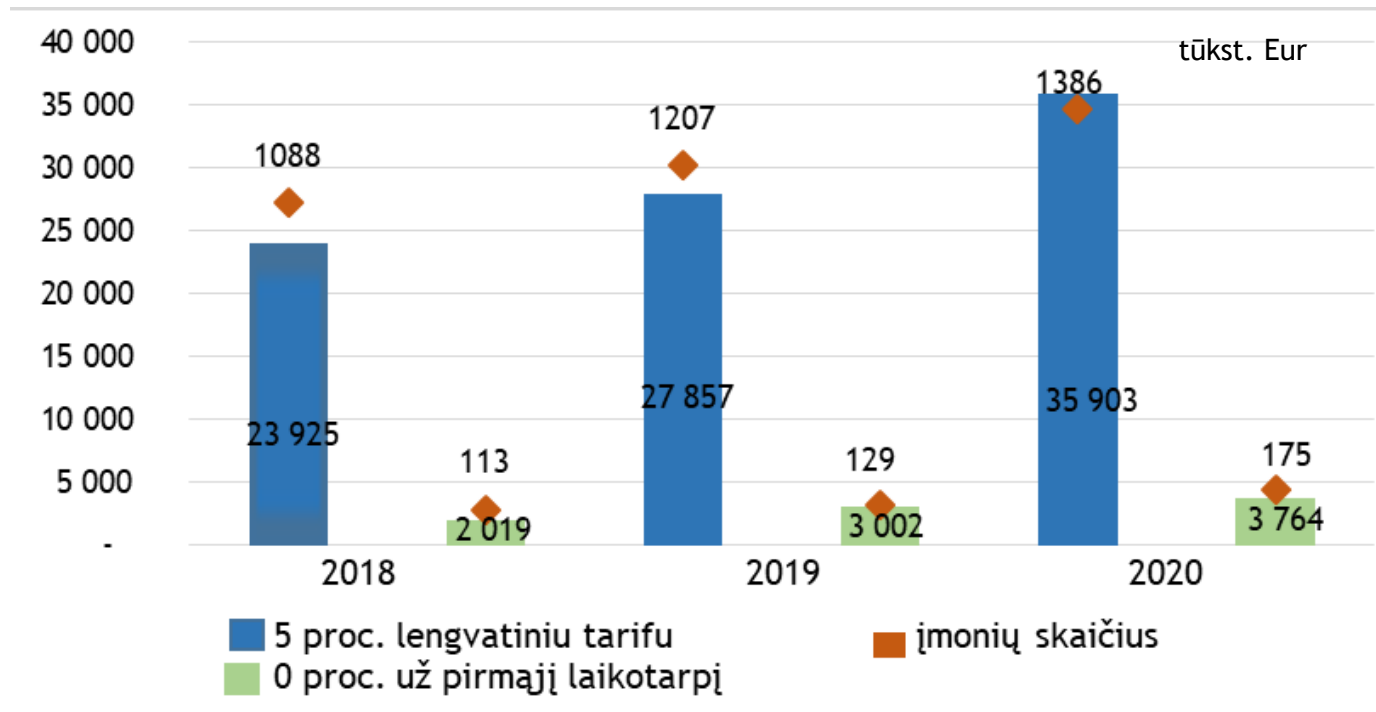
- 1 IT įmonė, vystanti programinę įrangą, skirtą saulės elektrinių statytojams ir savininkams
- 2 IT įmonė, kurios projekto tikslas sukurti „Stovento Intelligence“ produkto prototipą, atliekant tam reikiamas mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros veiklas
- 3 IT įmonė, atlieka mokslinę tiriamąją veiklą ir siekia sukurti CyberSet produkto prototipą, kuris po projekto būtų toliau vystomas iki produkcinio lygmens ir pristatomas rinkai

Investicijos, tūkst. Eur

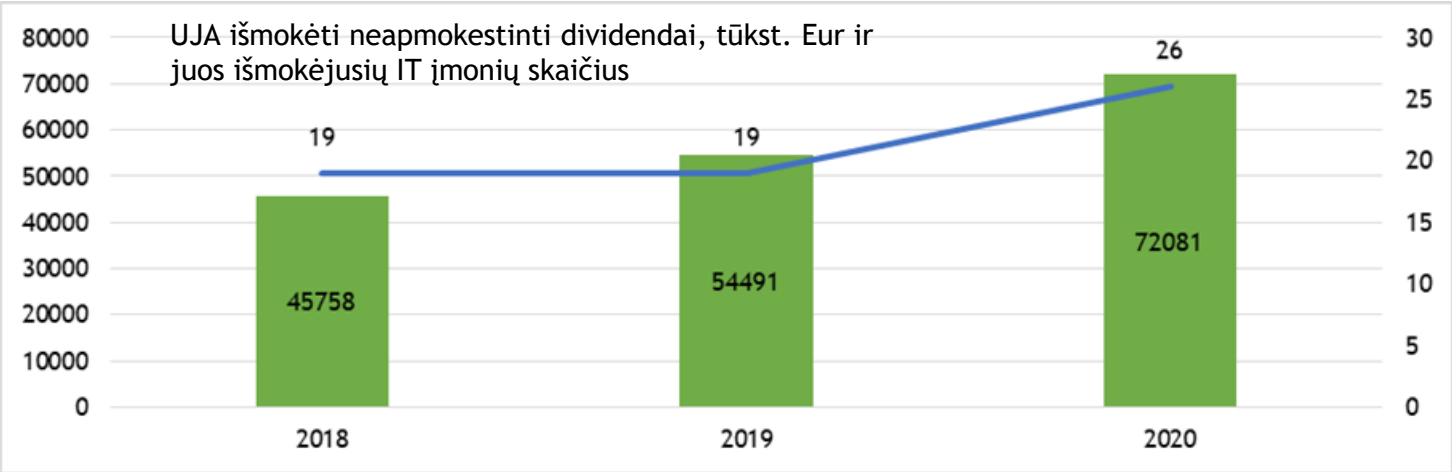

0 proc. PM tarifą taikė 4,2 % pateikusių metines PM deklaratijas už 2020 m., 5 proc. tarifą – daugiau nei trečdalis IT įmonių

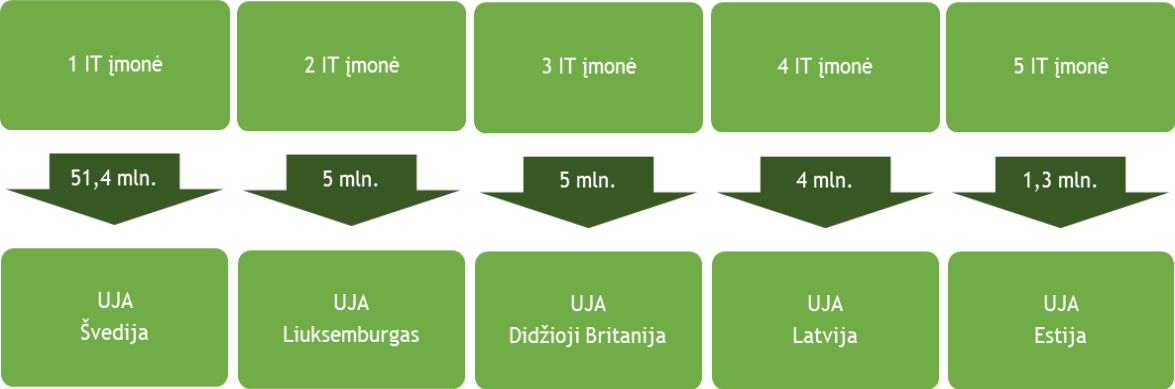

- Didžiausią 0 proc. tarifu 2019 m. apmokestinta pelno suma siekė 295 tūkst. Eur, 2020 m. – 265 tūkst. Eur
- 5 proc. PM tarifą mažoms įmonėms taikė 33,3 proc. visų IT įmonių
- 5 proc. tarifą pelnui, gautam iš įmonės sukurtą intelektualio turto, vykdančią MTEP, naudojimo ar perdavimo 2020 m. taikė 6 įmonės, bendra apmokestinto pelno suma 1 054 tūkst. Eur

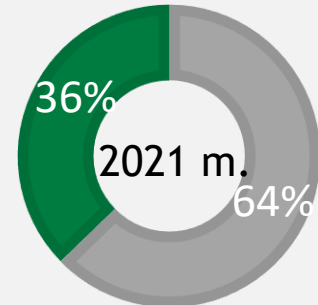
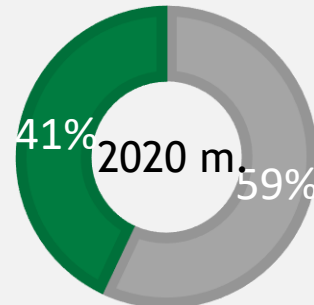
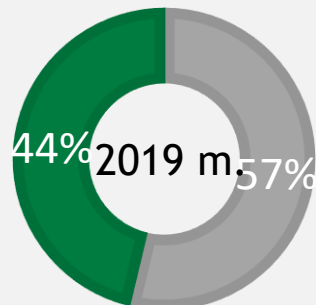
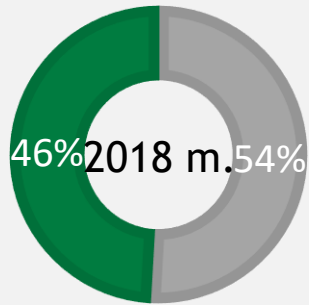
Neapmokestinamų dividendų sumas didesnes nei 300 tūkst. Eur užsienio vienetais 2020 m. išmokėjo 11 IT įmonių, iš jų 4 DMM

2020 m. UJA išmokėti neapmokestinami dividendai:

PVM deklaracijų duomenimis, IT sektoriaus įmonės kasmet rinkai pateikia vis daugiau paslaugų, didesnė jų dalis suteikiama į užsienio šalis

Pardavimų dalis
Lietuvoje

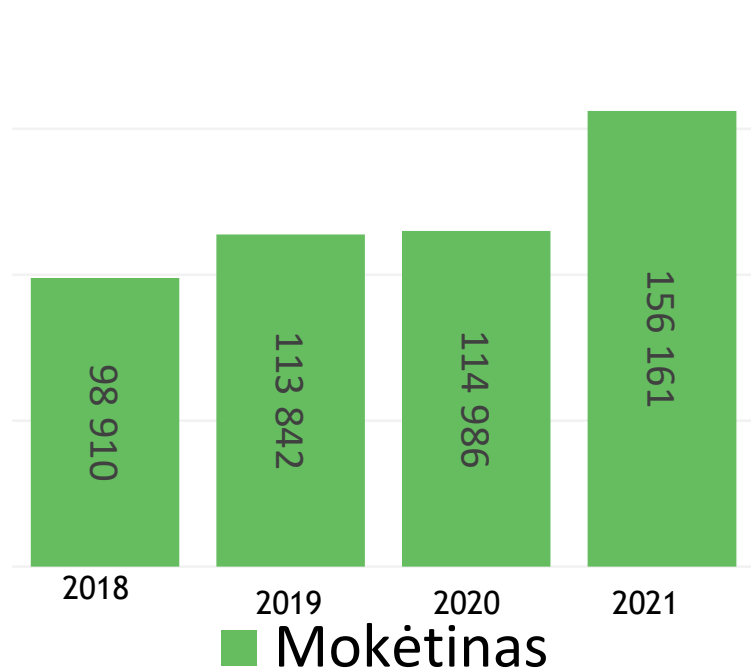
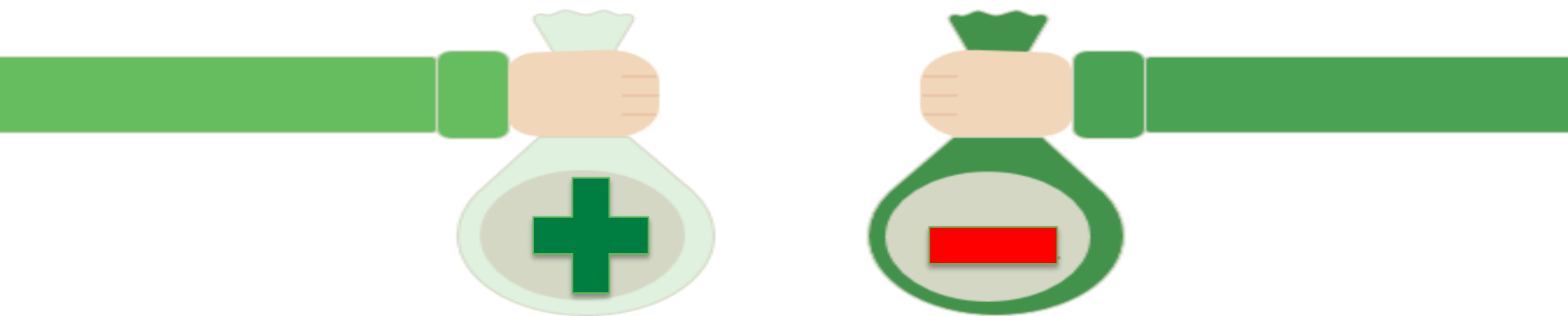

Pardavimų dalis į užsienio
šalis

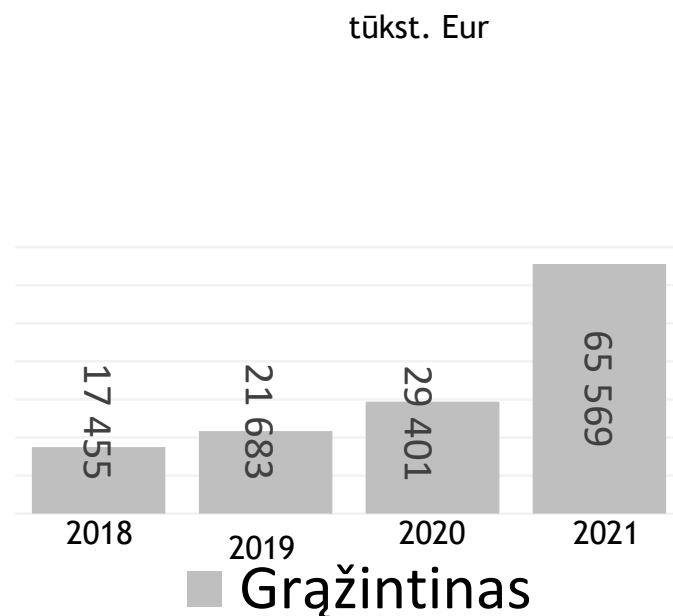
- 2021 m. pardavimai į užsienio šalis (0 proc. tarifu), palyginti su 2020 m., išaugo 80,5 proc.
- IT sektoriaus lyderiai: UAB „Debex Operations“, Vinted, UAB

Mokėtinās PVM, 2021 m. palyginus su 2018 m., augo 57,9 %, o grąžintino PVM augimas buvo 3,6 karto didesnis

PVM

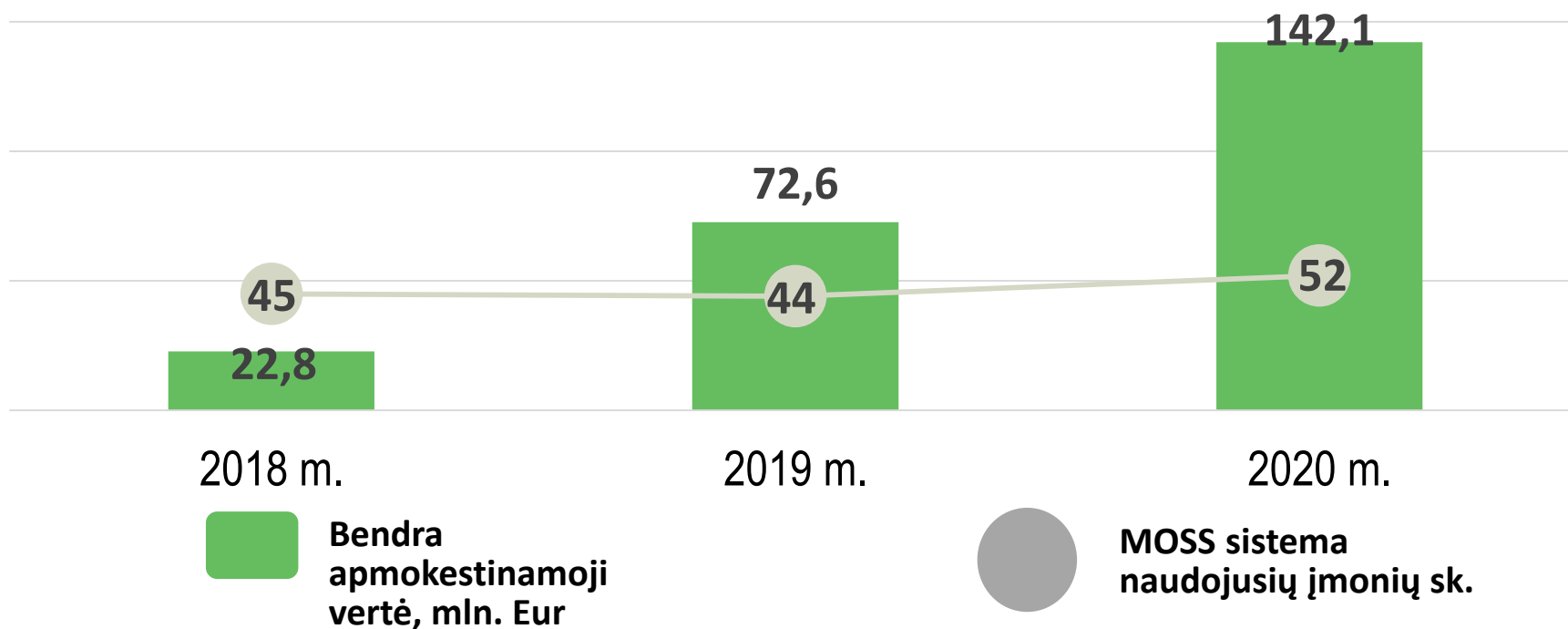

MOSS sistemoje užsiregistravę mažas IT įmonių skaičius

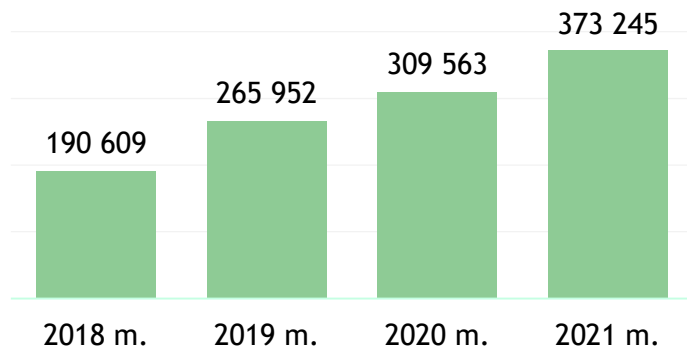
1 IT įmonės (Kita programinės įrangos leidyba) MOSS deklaruojama bendra apmokestinamoji vertė sudaro daugiau nei 90 % viso IT sektoriaus deklaruojamos sumos

IT įmonių MOSS sistemoje deklaruota bendra apmokestinamoji vertė visų šalies PVM mokėtojų MOSS sistemoje deklaruotoje apmokestinamoje vertėje sudarė: 2019 m. – 46,6 proc., 2020 m. – 34,9 proc.

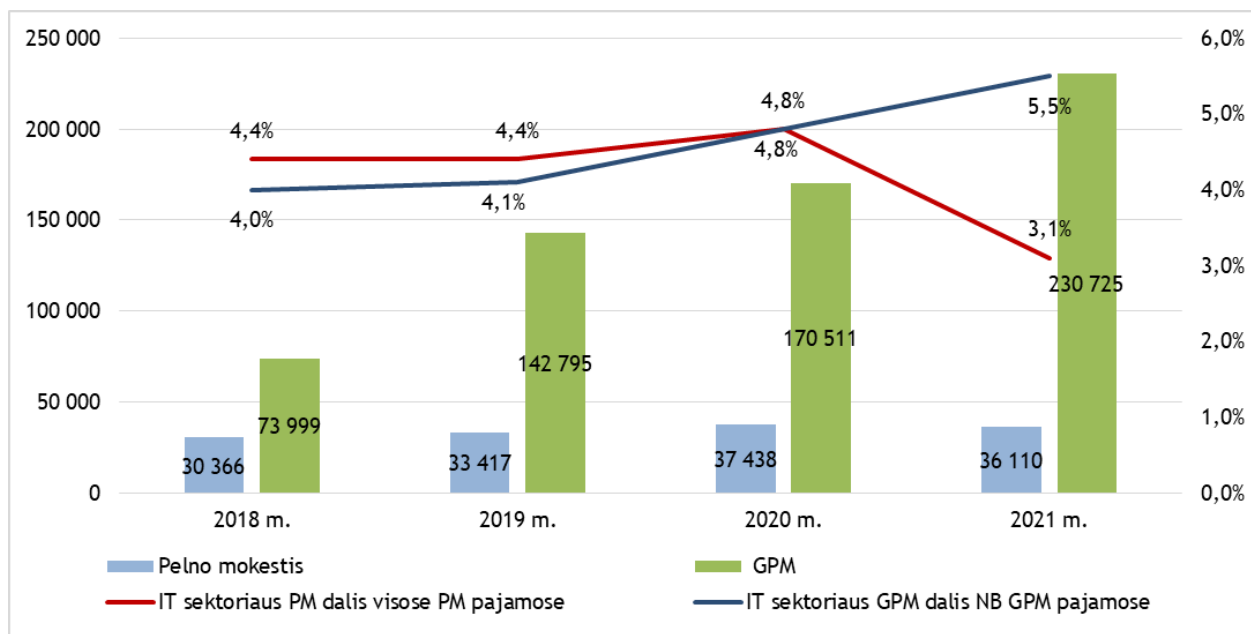

IT įmonių sumokėtas pelno mokestis 2021 m., palyginti su 2020 m., sumažėjo 3,5 %, kai GPM augo 35,3 %

Sumokėti mokesčiai iš viso, tūkst. Eur

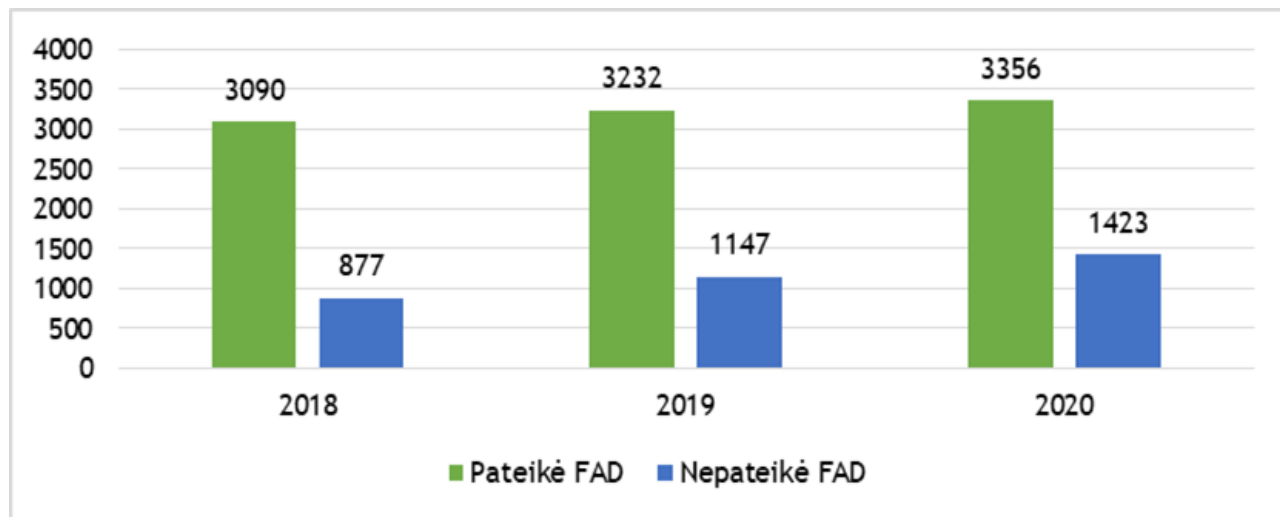

IT sektoriaus **sumokėtų mokesčių** dalis visose Nacionalinio biudžeto pajamose augo nuo 2,3 % (2018 m.) iki 2,9 % (2021 m.)

Rizikos

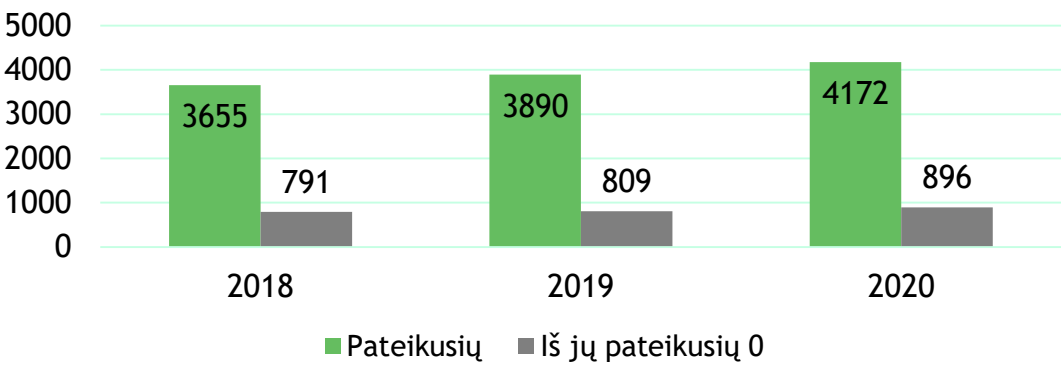
30 % IT sektoriaus įmonių nepateikė FAD 2018-2020 m. bent už 1 finansinį laikotarpį, už 3 metus - 840 įmonių (RC duomenys)

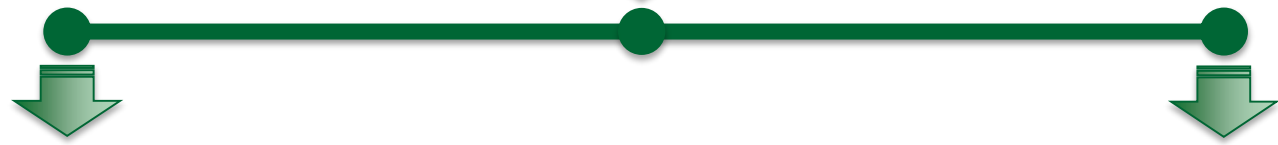
18 IT įmonių neatitinka minimalių patikimo mokesčių mokėtojo kriterijų pagal MAĮ 40¹ straipsnį
Dažniausia priežastis - įmonės neteikia ataskaitų ir deklaracijų

19 % IT sektoriaus įmonių nepateikė metinių PM deklaracijų už 2018-2020 m., kai buvo prievolė jas pateikti, 21 % deklaravo nulines pajamas

2018-2020 m. pateikusių PLN204 formas ir deklaravusių 0 pajamas IT įmonių skaičius

2022-04-21 išsiųsti pranešimai per Mano VMI **899 IT įmonėms** dėl PLN204 formų pateikimo už 2019 – 2020 m.

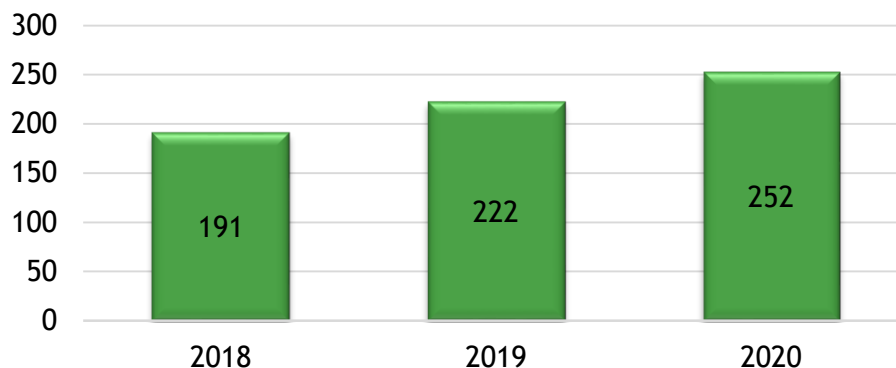

2022-05-16 datai PLN204 formas už 2019 m. pateikė **50 IT įmonių**, už 2020 m. – **85 įmonės**

13,3 tūkst. Eur deklaruota mokėtina į biudžetą pelno mokesčio suma

Vengia atskleisti asocijuotus asmenis ir sandorius su jais: FR0528 formas už 2019 m. pateikė 3,6 %, už 2020 m. – 4,1 % IT įmonių

FR0528 formas pateikusių IT įmonių skaičius, vnt.

Pagal I.SAF registrus, FR0711 ir FR0438 formų duomenis nustatytos **68 IT įmonės**, kurios nepateikė FR0528 formos ir **5 įmonės**, nenurodžiusios visų sandorių su AA

2022-04-04 išsiųsti pranešimai per Mano VMI **73 IT įmonėms** dėl FR0528 formų pateikimo ar duomenų patikslinimo už 2019-2020 m.

2022-05-16 datai FR0528 formas už 2019 m. pateikė/patikslino **36 IT įmonės**, už 2020 m. – **40 įmonių**

PM vengimo rizika

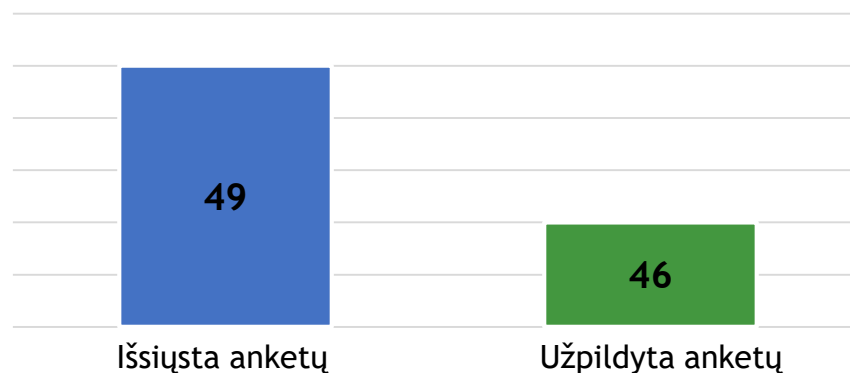
IT įmonės teikia paslaugas užsienio vienetams ir galima rizika, kad pardavimo pajamas deklaruoja užsienio vienetas

IT įmonės galimai nepagrįstai taiko 0 proc. tarifą pirmojo mokestinio laikotarpio apmokestinamajam pelnui

Atranka dėl PM rizikos, susijusios su tarptautinių veiklos modelių taikymu

Atrinktos 49 IT įmonės (4 DMM, 30 VMM ir 15 MMM), kurioms išsiųstos anketos

Anketos siuntimo tikslas - surinkti papildomą informaciją dėl IT paslaugų teikimo į užsienio šalis:

- Kokią dalį pajamų sudarė IT veiklos pajamos?
- Kas vykdo sukurto IT produkto pardavimus?
- Kas surenka pinigus už IT produkto pardavimus?
- Kam priklauso parduodamų IT produktų teisės?

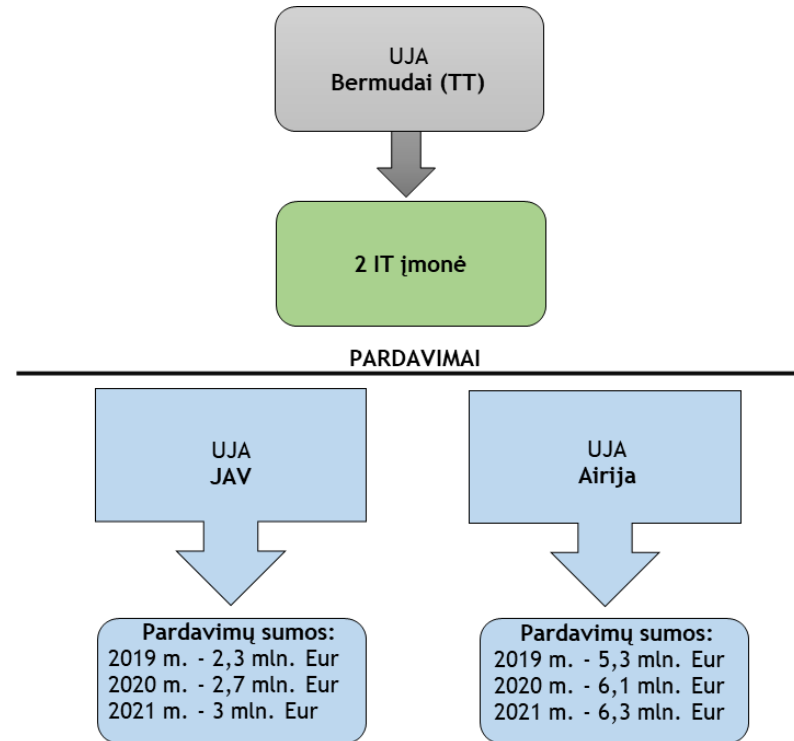
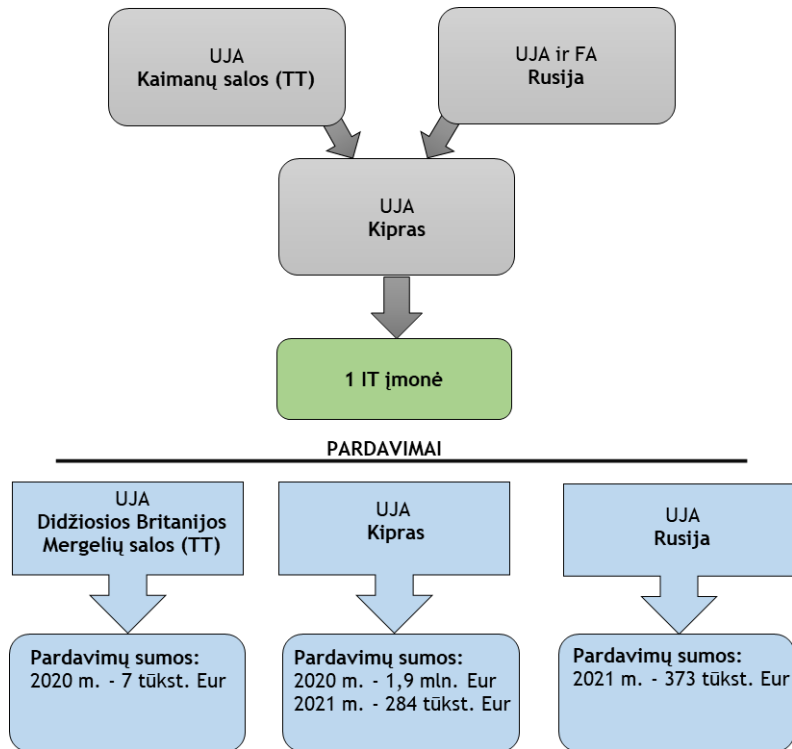
Anketų duomenys

22 įmonių (52,3 %) IT produkto pardavimus vykdo užsienio vienetas

18 įmonių (42,9 %) sukurto IT produkto pardavimus pinigų surenka užsienio vienetas

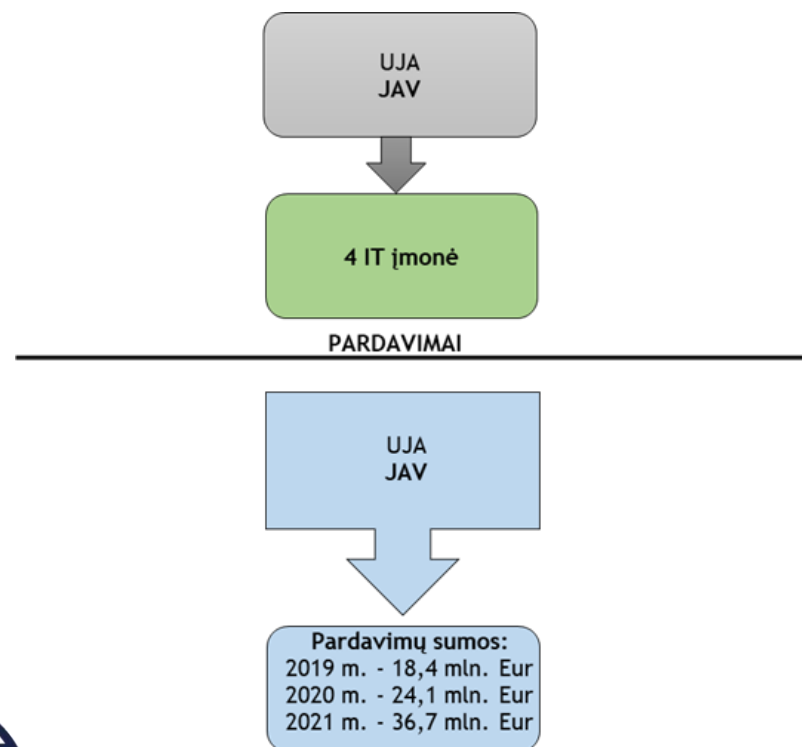
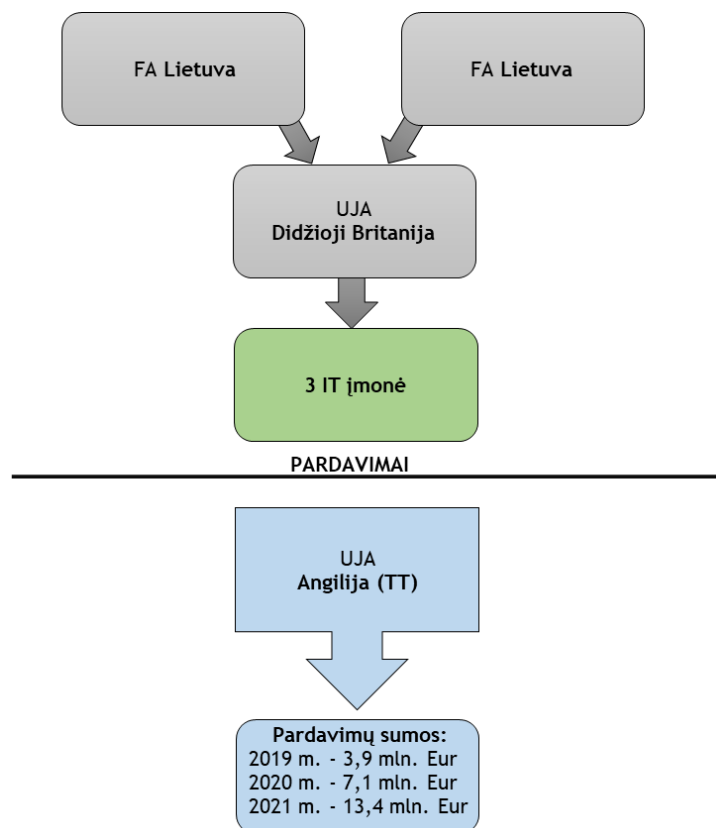
Atrinktų IT įmonių valdymo struktūra ir vykdomų užsienio vienetams pardavimai (i.SAF) (1)

Vykdomi pardavimai į tikslines teritorijas (Angilija, Didžiosios Britanijos Mergelių salos) ar įmonės valdomos tikslinėse teritorijose registruotų vienetų (Bermudai, Kaimanų salos)

Atrinktų IT įmonių valdymo struktūra ir vykdomų užsienio vienetams pardavimai (i.SAF) (2)

Kontrolės veiksmams atrinkta 11 IT įmonių, stebėsenai – 6 įmonės, per Mano VMI išsiųsti pranešimai 313 įmonių

Kontrolės veiksmams

■ 1 DMM

■ 7 VMM

■ 3 MMM

- ☐ Dėl PM vengimo rizikos, kai Lietuvoje sukuriamas IT produktas, o produkto pardavimus galima vykdo ir **pajamas savo šalyje deklaruoja užsienio vienetas**

Stebėsenai

■ 5 IT įmonės:

- 4 įmonės turėjo dalyvių juridinių asmenų
- 1 įmonė dalyvavo reorganizavime

■ 1 IT įmonė - turi sąskaitą tikslinėje teritorijoje

- ☐ 2019-2020 m. **galimai nepagrįstai taikė 0 proc. PM tarifą** pirmojo mokestinio laikotarpio apmokestinamajam pelnui

- ☐ Pagal DAC2/CRS duomenis 1 IT įmonė turi sąskaitą **tikslinėje teritorijoje – Vanuatu Respublikoje** ir nustatytas neatitikimas su 2020 m. metinėje PM deklaracijoje deklaruota pajamų suma

313 įmonių, veikiančių IT sektoriuje daugiau nei 2 metus, **per Mano VMI išsiųsti pranešimai**, kuriuose kviečiama patikrinti, ar pelno mokesčio deklaracijoje įmonė nepamiršo deklaruoti suteiktų paslaugų vertės bei kitų duomenų ir apskaičiuoti gauto pelno, iš jų:

- 79 – dėl 2020-2021 m. pateiktų nulinių pelno mokesčio deklaracijų;
- 82 – dėl 2020-2021 m. deklaruotų nulinių pajamų ir nuostolio;
- 81 – dėl 2021 m. nulinės pelno mokesčio deklaracijos;
- 71 – dėl 2021 m. deklaruotų nulinių pajamų ir nuostolio.